

Posudek oponenta
rigorosní práce
Mgr. Ivety Svobodové
na téma
„Právo na spravedlivý proces“

Kandidátka předložila práci na uvedené téma o celkovém rozsahu 111 stran (včetně úvodu a závěru, seznamu zkratk a použité literatury, abstraktu a resumé). Svým rozsahem tak práce vyhovuje požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.

Z hlediska systematického je práce velmi členěna do tří částí – obecné otázky související s právem na spravedlivý proces, právo na spravedlivý proces a jeho jednotlivé aspekty, a konečně porušení práva na spravedlivý proces a dovolání se nápravy. První část má charakter terminologického a historického úvodu, základ práce lze tak spatřovat v části 2., resp. v navazující části 3. V rámci jednotlivých složek (aspektů dle autorky) práva na spravedlivý proces se výklad soustřeďuje na právo na přístup k soudu, na požadavek nezávislosti a nestrannosti soudu a soudce, požadavek zákonného soudu a soudce, a konečně na požadavky veřejnosti, hospodárnosti a rovnosti, příp. na další jeho atributy.

Z tohoto členění i po věcné stránce vyplývá zájem autorky o dané téma, snaha o jeho komplexní zpracování, stejně jako o podrobnější strukturu, jež by jí umožnila se dané látky chopit co nejdůsledněji.

Autorka se zabývá zásadním tématem, tedy vymezením jednoho ze základních práv, tedy práva na soudní ochranu v podobě, jak je zachyceno v rámci práva na spravedlivý proces, především v rámci mezinárodněprávní reglementace. Dané téma je s ohledem na stále jak civilněprocesní, tak ústavněprávní a mezinárodněprávní rozměr třeba pokládat za jedno ze stěžejních obecných témat nejen tradičního, ale především moderního procesu. V rámci takto zásadního obecného tématu se pak autorce otevírá i možnost vstřebávat průběžně nejširší novou právní úpravu, jakož dílčí praktické zkušenosti související s její aplikací.

Práce se snaží postihnout jednotlivé aspekty práva na spravedlivý proces komplexně – v rámci dalších atributů se tak např. zabývá úlohou mimořádných prostředků v rámci spravedlivého soudního řízení, což lze hodnotit kladně. Negativním důsledkem této snahy je pak určitá popisnost některých partií, kde autorka s ohledem na rozsah tématu logicky svou pozornost věnuje vybraným, preferovaným otázkám.

Část třetí, kterou lze pro její charakter označit za čistě procesní, se zabývá postupy při ochraně práva na spravedlivý proces, jak v rámci České republiky, tak mimo ni, kde se

logicky zaměřuje na režim navozený Evropskou úmluvou o lidských právech (jde o případ popisnější partie, byť autorka se judikatuře samotné věnuje v části 2. práce). V tomto kontextu postrádám stručné expozé na režim v rámci ochrany práv a svobod v právu EU, byť to není výtka zásadní.

Práce je ukončena stručným závěrem, kde se autorka snaží vyvodit z dílčích závěrů určité celkové shrnutí. Zde postrádám např. vlastní názor autorky na řešení nedostatků v rámci úpravy tzv. práva chudých.

Z celkového zpracování tématu, ze způsobu vyjadřování, práce s literaturou i judikaturou, je zřejmé, že autorka má o dané téma zájem, seznámila se s ním, ovládá jej a je schopna podat i přehledný výklad. Jistě že se při práci daného rozsahu čas od času nevyhne popisnějším partiím, ale z práce jako celku převládá snaha řešit a vyjadřovat se k sporným otázkám a zaujímat vlastní postoje a stanoviska.

Práce je způsobilá k ústní obhajobě, v jejímž rámci necht' se autorka zaměří na tyto otázky:

- 1) Právo chudých v rámci soudního řízení jako atribut práva na spravedlivý proces v rámci ČR – viz výše.
- 2) V rámci výkladu k štrasburskému systému autorka nezachycuje snahy o jeho reformu a její limity.

JUDr. Petr Smolík, Ph.D.

V Praze dne 3. března 2016